

Viðtakandi: Skóla- og frístundaráð og velferðarráð

Sendandi: Starfshópur um tillögur til úrbóta í skólaþjónustu

Inngangur

Þessi greinargerð greinir frá tillögum um úrbætur í skólaþjónustu. Sameiginlegur starfshópur og skóla- og frístundasviðs og velferðarsviðs var settur á laggirnar í mars 2025 af sviðsstjórum beggja sviða með það að markmiði að rýna og kostnaðarmeta tillögur stýrihóps um rýningu biðlista eftir sálfræði- og talmeinaþjónustu í miðstöðvum. Hópurinn hafði einnig það hlutverk að gera tillögur að fjölgun sérfræðinga og úthlutun stöðugilda eftir þörfum barna í hverfum borgarinnar með hliðsjón af lýðfræðilegum þáttum.

Tillögurnar eru unnar af starfshópi samkvæmt erindisbréfi dags. 19. maí 2025 (fylgiskjal 1). Erindisbréf starfshóps um eftirfylgni tillagna stýrihóps um tillögur til úrbóta á skólaþjónustu kveður á um að tillögur skuli kynntar og afgreiddar af báðum ráðum eigi síðar en 1. júní 2025. Starfshóp skipa; Hákon Sigursteinsson, verkefnastjóri farsældar, formaður hópsins, Arndís Steinþórsdóttir, skrifstofustjóri fagskrifstofu grunnskólamála á skrifstofu SFS, Dröfn Rafnsdóttir, deildarstjóri Miðju máls og læsis, Edda Sif Gunnarsdóttir, teymisstjóri barna og fjölskyldna, Norðurmiðstöð, Elísabet Helga Pálmadóttir, fagstjóri leikskólamála í Suðurmiðstöð, Haraldur Sigurðsson, framkvæmdastjóri frístundamiðstöðvarinnar Brúarinnar í Austurmiðstöð, Heiða Hraunberg Þorleifsdóttir, teymisstjóri Vesturmiðstöð og Sigprúður Erla Arnardóttir, skrifstofustjóri skrifstofu ráðgjafar á VEL.

Settir voru á laggirnar vinnuhópar með það að markmiði að greina stöðu biðlista, meta þjónustuúrræði og móta tillögur að úrbótum.

Hópurinn hefur fundað níu sinnum, unnið drög að skýrslu.

Hlutverk:

Meginhlutverk starfshópsins er að kostnaðarmeta þær tillögur sem koma fram í skýrslu stýrihóps um rýningu biðlista og gera grein fyrir niðurstöðum fyrir báðum ráðum. Gera tillögur um fjölgun sérfræðinga í skólakerfinu, eins og talmeinafræðinga og sálfræðinga, hegðunarráðgjafa, o.fl. greina hvar helst er þörf á slíkum stuðningi og gera kostnaðar- og tímasetta áætlun sem miðar að því að þjónusta verði í boði frá og með næsta skólaári.

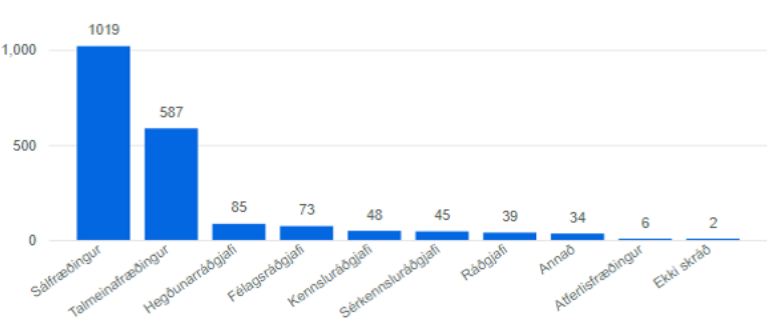

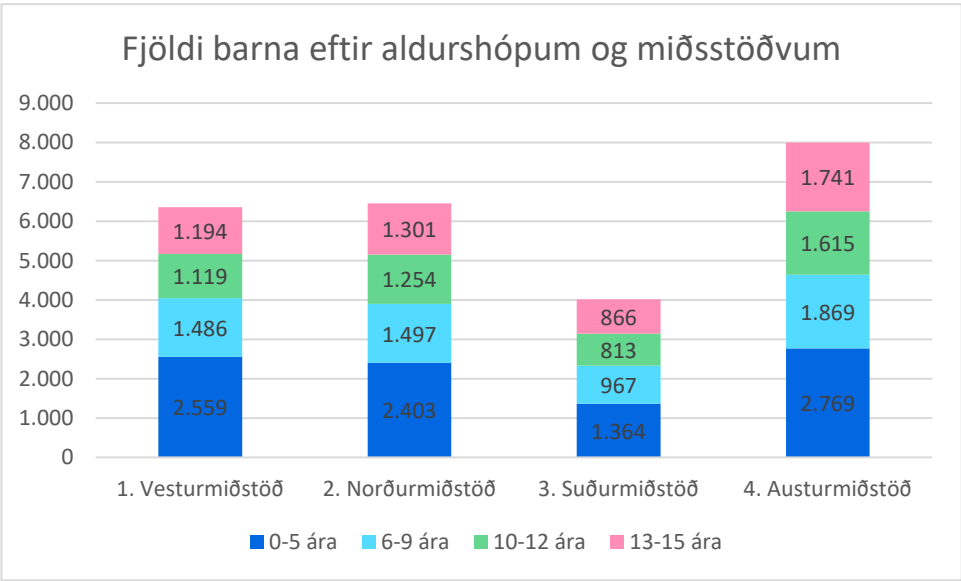
Núverandi staða: Þjónustupörf barna

Samkvæmt gögnum frá 1. júní 2025 sjá mynd sem sýnir bið eftir þjónustu tilgreindra sérfræðinga bíða flest börn eftir þjónustu hjá sálfræðingum (1019) og talmeinafræðingum (587). Þar á eftir koma hegðunarráðgjafar (85), félagsráðgjafar (73) og kennsluráðgjafar (48). Þörfin fyrir sérfræðiaðstoð sálfræðinga og talmeinafræðinga er greinilega mest og mikilvægt að geta mætt þeim börnum snemma í ferlinu.

Fjöldi barna eftir tegund ráðgjafar

Fjöldi barna eftir miðstöðvum og aldurshópum

Myndin sýnir skýrt að Austurmiðstöð hefur flest börn í öllum aldurshópum, en jafnframt að fjöldinn er misjafn milli hverfa. Í dag sýnir það sig að skipting ráðgjafa miðstöðvanna samræmist ágætlega lýðfræðilegum breytum hverfanna sem stuðull LOI inniheldur. En það þarf að skoða fleiri atriði og dreifing stöðugilda ráðgjafa miðstöðvanna verður útfærð með tilliti til eftirfarandi breyta; lýðfræðibreyta skóla (LOI), barna-/nemendafjölda í skólum og hlutfalli af fjölda stofnana sem skólaþjónustan nær til í hverfunum. En eftir á að taka ákvörðun um hlutfallsleg gildi ofangreindra breyta. Væntanlegt framhald af vinnu hópsins mun fjalla um þær ákvarðanir.

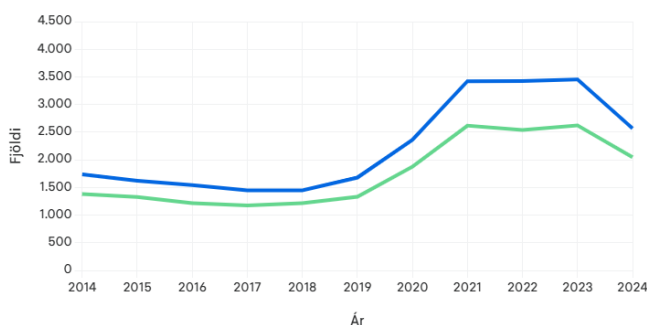

Lokaorð:

Starf stýrihópsins um rýningu biðlista og í framhaldinu þessa starfshóps hófst í kjölfar vaxandi áhyggja af sífellt lengri biðlistum barna eftir sérfræðiaðstoð skólaþjónustu, einkum sálfræðinga og talmeinafræðinga. Markmið hópsins var að greina ástæður þessa ástands og leggja til skýrar og framkvæmanlegar aðgerðir sem miða að því að stytta biðtíma barna og bæta þjónustuferlið. Í ljós kom að víða skorti á eftirfylgni og úrvinnslu mála samkvæmt verklagi verkefnisins Betri borg fyrir börn. Málsmeðferð í fyrri stigum var ekki fullnýtt, skráning misvísandi og úrræði sem stóðu til boða ekki nýtt að fullu.

Til framtíðar er ljóst að efla þarf lausnateymi, samræma verklag milli miðstöðva og fjölga sérfræðingum í grunn- og leikskólum. Sérstök áhersla er lögð á aukna viðveru talmeinafræðinga og sálfræðinga í skólum og fræðslu til foreldra. Með þessum aðgerðum má tryggja snemmtæka og heildstæða þjónustu, draga úr fjölda óþarfa beiðna og stytta verulega þann tíma sem börn þurfa að bíða eftir skólaþjónustu. Segja má að breytingar í kjölfar Betri borgar fyrir börn séu að skila sér þegar tekið er tillit til erinda sem berast miðstöð frá skólum. Á meðfylgjandi mynd, tekin úr gagnahlaðborði borgarinnar má sjá að á covidtíma fjölgaði erindum. Frá árinu 2023 hefur beiðnum fækkað og sömu vísbendingar eru fyrir árið 2025.

Fjöldi erinda og fjöldi barna með erindi

2024

■ Fjöldi erinda: 2.569

■ Fjöldi barna: 2.047

Hlaða niður

Samþættari og markvissari vinnubrögð, áhersla á snemmtæka og heildstæða þjónustu samfara Betri borg fyrir börn og innleiðingu farsældarlaga eru þar lykilþættir. En nauðsynlegt er að fylgjast grannt með þeirri þróun næstu mánuði og ár.

Reykjavík

Tillögur um fjölgun stöðugilda

Miðað við fyrirbyggjandi gögn og greiningu starfshóps var það ákvörðun hans að leggja til fjölgun þeirra ráðgjafa sem hafa mesta bið eftir þjónustu. Strax í haust frá september til desember yrði fjölgað um tvo sálfræðinga og tvo talmeinafræðinga, samtals 1/6 af upphæð sem nefnd er hér fyrir neðan. Kostnaðarmat fyrir tvo sálfræðinga væri þá 11,3 milljónir fyrir árið 2025, og kostnaður fyrir tvo talmeinafræðinga þá 10,67 milljónir fyrir árið 2025. Áætlaður kostnaður vegna námskeiða fyrir foreldra kosti 4,7 m.kr. á árinu 2025.

Á næsta fjárhagsári yrði lagt upp með eftirfarandi aðgerðir:

- Fjölgun um 4 stöðugildi í skóla- og frístundabjónustu, a.m.k. 3 talmeinafræðinga og annan sérfræðing eftir þörfum:
 - Til að mæta mikilli þörf, sérstaklega í tengslum við málþroskavanda sem oft liggur að baki öðrum greiningum.
 - Kostnaðarmat: 64 milljónir kr. á ári
- Fjölgun um 4 stöðugildi sálfræðinga:
 - Til að styrkja snemmtæka íhlutun, ákalli heilbrigðisgeirans eftir frumgreiningum og auka viðveru í skólum.
 - Kostnaðarmat: 68 milljónir kr. á ári.
- Styrking fræðslu fyrir foreldra og kennara:
 - Með reglubundnum námskeiðum, stuttum og aðgengilegum, t.d. um uppeldistækni, málþroska og líðan.
 - Ábyrgð: Keðjan.
 - Kostnaðarmat: 14 milljónir kr. á ári.

Fylgiskjal 1

 Fulgtátt nafn undirskrift RANNVEIG EINARSDÓTTIR 2005-05-19 16:27:10 (GMT) Austurla Undirskrift	 Fulgtátt nafn undirskrift STEINN JÓHANNSON 2005-05-20 07:40:08 (GMT) Austurla Undirskrift
---	--

MSS24030028

ERINDISBRÉF¹
Starfshópur um tillögur til úrbóta í skólaþjónustu

Ábyrgðarmaður: Rannveig Einarsdóttir, sviðsstjóri velferðarsviðs og Steinn Jóhannsson, sviðsstjóri skóla- og frístundasviðs.

Inngangur:

Þann 19. mars var samþykkt í velferðarráði og þann 24. s.m. í skóla- og frístundaráði að setja á fót starfshóp fulltrúa velferðarsviðs og skóla- og frístundasviðs til að fara yfir og kostnaðarmeta tillögur sem koma fram í skýrslu stýrihóps um rýningu biðlista frá 17. nóvember 2024 og tillögu um skólaþjónustu sem vísað var úr borgarstjórn til skóla og frístundaráðs 4. mars 2024. Tillögur verði kynntar og afgreiddar hjá velferðarráði og skóla- og frístundaráði.

Hlutverk:

Meginhlutverk starfshópsins er að

- Kostnaðarmeta þær tillögur sem koma fram í skýrslu stýrihóps um rýningu biðlista og gera grein fyrir niðurstöðum fyrir báðum ráðum.
- Gera tillögur um fjölgun sérfræðinga í skólakerfinu, eins og talmeinafræðinga og sálfræðinga, hegðunarráðgjafa, o.fl. greina hvar helst er þörf á slíkum stuðningi og gera kostnaðar- og tímasetta áætlun sem miðar að því að þjónusta verði í boði frá og með næsta skólaári.

Helstu verkefni/viðfangsefni:

- Rýna og kostnaðarmeta tillögur skýrslu stýrihóps um rýningu biðlista.
- Rýna tillögu um fjölgun sérfræðinga í skólakerfinu, svo sem talmeinafræðinga og sálfræðinga og annarra sérfræðinga eins og við á.
- Rýna og koma með tillögur um skiptingu stöðugilda á milli miðstöðva út frá starfsemi, fjölda starfseininga og lýðfræðilegra breyta í umhverfi barna.

Starfshópurinn/stýrihópurinn skipa:

Hákon Sigursteinsson, verkefnastjóri farsældar, sem jafnframt er formaður hópsins
Arndís Steinþórsdóttir, skrifstofustjóri fagskrifstofu grunnskólamála á skrifstofu SFS
Dröfn Rafnsdóttir, deildarstjóri Miðu máls og læsis.
Edda Sif Gunnarsdóttir, teymisstjóri barna og fjölskyldna, Norðurmiðstöð
Elísabet Helga Pálmadóttir, fagstjóri leikskólamála í Suðurmiðstöð
Haraldur Sigurðsson, framkvæmdastjóri frístundamiðstöðvarinnar Brúarinnar í Austurmiðstöð,
Heiða Hraunberg Þorleifsdóttir, teymisstjóri Vesturmiðstöðvar
Sigprúður Erla Arnardóttir, skrifstofustjóri skrifstofu ráðgjafar á VEL

Haukur Þór Haraldsson fulltrúi fjármálaþjónustu SFS og Bjarki Hermannsson fulltrúi fjármálaþjónustu VEL vinna með hópnum eftir þörfum vegna kostnaðarmats tillagna.

¹ Erindisbréf skulu gerð í samræmi við reglur Reykjavíkurborgar um starfs- og stýrihópa: http://reykjavik.is/sites/default/files/reglur_reykjavikurborgar_um_starfs-og_styrihopa.pdf. Einnig er ráðlegt að fylla út eyðublaðið Skilgreining verkefnis áður en erindisbréf er gefið út í því skyni að skilgreina og afmarka verkefnið með fullnægjandi hætti.